

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ENERGETIKE
10000 Zagreb, Radnička cesta 80
tel: +385 1 3717 111, faks: +385 1 3717 135

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš
i održivo gospodarenje otpadom
Sektor za procjenu utjecaja na okoliš

KLASA: UP/I-351-03/19-09/321

URBROJ: 517-03-1-2-20-20

Zagreb, 6. ožujka 2020.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike na temelju članka 84. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18), te članka 27. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19) i odredbe članka 5. stavka 3. i članka 27. stavka 3. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, br. 61/14 i 3/17), na zahtjev nositelja zahvata INA, d.d., Avenija Većeslava Holjevca 10, Zagreb, nakon provedenog postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, donosi

RJEŠENJE

- I. Za namjeravanu izmjenu naftno-rudarskih zahvata na eksploatacijskom polju ugljikovodika „Lipovljani“ – razradne bušotine Lip-178, Lip-179 i Lip-180, Grad Novska i Općina Lipovljani, Sisačko-moslavačka županija nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš uz primjenu mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša iz Rješenja (KLASA: UP/I-351-03/12-02/47; URBROJ: 517-06-2-1-1-13-15 od 21. siječnja 2013. godine), a sukladno izmjenama kao slijedi:**

Šumarstvo

- mjera 37. b. dodaje se i glasi: *U suradnji sa nadležnom šumarijom regulirati održavanje novoizgrađenog pristupnog puta.*
- mjera 37.c. dodaje se i glasi: *Intenzitet i vrijeme sječe za potrebe uspostave bušotinskog radnog prostora bušotine Lip-178 i pristupnog puta prilagoditi dinamici radova.*
- mjera 37. d. dodaje se i glasi: *U najkraćem mogućem roku po izvršenju sječa uspostaviti šumski red i u suradnji sa nadležnom šumarijom izvršiti popunjavanje i sanaciju šumskih rubova autohtonim vrstama drveća i grmlja na mjestima gdje za time postoji potreba.*

Lovstvo

- mjera 39.a. dodaje se i glasi: *Svako stradavanje divljači odmah prijaviti lovoovlašteniku (LD „Srnjak“ Lipovljani za lovište III/113 – Lipovljani i LD „Jelen“ Novska za lovište III/22 –Novo brdo).*

- mjera 39. b. dodaje se i glasi: *Ako je moguće, planirati izvođenje radova strojevima koji generiraju što manju buku i radove izvoditi van reproduktivnog razdoblja glavnih vrsta divljači (izvan razdoblja od siječnja do kolovoza).*

- II. Za namjeravanu izmjenu naftno-rudarskih zahvata na eksploatacijskom polju ugljikovodika „Lipovljani“ – razradne bušotine Lip-178, Lip-179 i Lip-180, Grad Novska i Općina Lipovljani, Sisačko-moslavačka županija – nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.
- III. Ovo rješenje prestaje važiti ako nositelj zahvata, INA, d.d., Avenija Većeslava Holjevca 10, Zagreb, u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole, odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu.
- IV. Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata, INA, d.d., Avenija Većeslava Holjevca 10, Zagreb, može se jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni u skladu sa zakonom i drugi uvjeti u skladu s kojima je izdano rješenje.
- V. Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva zaštite okoliša i energetike.

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata INA, d.d., Avenija Većeslava Holjevca 10, Zagreb, u skladu s odredbama članka 82. Zakona o zaštiti okoliša i članka 25. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (u daljnjem tekstu: Uredba) podnio je 27. studenoga 2019. godine Ministarstvu zaštite okoliša i energetike (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) zahtjev za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš za izmjenu zahvata naftno-rudarskih zahvata na eksploatacijskom polju ugljikovodika „Lipovljani“ – razradne bušotine Lip-178, Lip-179 i Lip-180, Grad Novska i Općina Lipovljani, Sisačko-moslavačka županija (dalje u tekstu: zahtjev). Uz zahtjev je priložen Elaborat zaštite okoliša koji je izradio ovlaštenik DVOKUT - ECRO d.o.o., Trnjanska 37, Zagreb, u studenom 2019. godine i dopunio u siječnju 2020. godine, a koji ima suglasnost Ministarstva za izradu dokumentacije za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš (KLASA: UP/I-351-02/13-08/136; URBROJ: 517-03-1-2-19-17 od 18. studenoga 2019. godine). Voditelj izrade Elaborata zaštite okoliša je mr.sc. Konrad Kiš, mag.ing.silv.

Pravni temelj za vođenje postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš su odredbe članka 78. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša i odredbe članaka 24., 25., 26. i 27. Uredbe. Naime, za zahvate navedene u točki 40. *Eksploatacija mineralnih sirovina... - ugljikovodici (nafta, prirodni plin, plinski kondenzat i zemni vosak)* Priloga I. Uredbe, a vezano uz točku 13. *Izmjena zahvata iz Priloga I. i II...* Priloga II. Uredbe, Ministarstvo provodi postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš. Osim navedenog, člankom 27. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode, utvrđeno je da se za zahvate za koje je određena provedba ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš provodi prethodna ocjena prihvatljivosti za područje ekološke mreže u okviru postupka ocjene o potrebi procjene. Za namjeravani zahvat – rudarski objekti i eksploatacija nafte i plina na eksploatacijskim poljima ugljikovodika „Lipovljani“, „Jamarica“, „Kozarica“ i „Janja Lipa“ proveden je postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš te je 21. siječnja 2013. godine izdano Rješenje o prihvatljivosti zahvata (KLASA: UP/I-351-03/12-02/47;

URBROJ: 517-06-2-1-1-13-15) kojim su propisane mjere zaštite okoliša i provedba programa praćenja stanja okoliša. Postupak ocjene je proveden jer nositelj zahvata planira izmjenu zahvata na postojećem eksploatacijskom polju ugljikovodika „Lipovljani“ (u daljnjem tekstu: EPU „Lipovljani“) izvedbom tri nove razradne bušotine Lipovljani 178-178 (Lip-178), Lipovljani 179 (Lip-179) i Lipovljani 180 (Lip-180) te izvedbu prateće infrastrukture kojom će se omogućiti eksploatacija, crpljenje, sabiranje i otprema nafte i plina.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš sukladno članku 7. stavku 2. točki 1. i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), na internetskim stranicama Ministarstva objavljena je 17. siječnja 2020. Informacija o zahtjevu za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš (KLASA: UP/I-351-03/19-09/321; URBROJ: 517-03-1-2-20-4 od 13. siječnja 2020. godine).

U dostavljenoj dokumentaciji (Elaboratu zaštite okoliša) navedeno je, u bitnom, sljedeće: EPU „Lipovljani“ nalazi se na udaljenosti od približno 90 km jugoistočno od Zagreba, u Sisačko-moslavačkoj županiji, na području Grada Kutine, Grada Novske te Općine Lipovljani i koristi se od kraja 1963. godine. Prostire se po brežuljkastom terenu zapadnih obronaka Psunja u pravcu sjeverozapad-jugoistok i zauzima površinu od oko 14 km². Nadmorska visina terena kreće se od 100 m do 200 m. Postojeći rudarski objekti na EPU „Lipovljani“ su: bušotine (ukupno 221), 12 češljeva (razdjelnika bušotina), cjevovodi (ukupne duljine oko 270 km), tri mjerne stanice (MS-1 Lip, MS-2 Lip i MS-3 Lip), jedna plinska stanica (PS Lipovljani) i jedna kompresorska (KS Lipovljani) stanica. Na polju Lipovljani trenutno proizvodi 71 naftna i 5 plinskih bušotina. EPU „Lipovljani“ je tehnološki povezano s eksploatacijskim poljima ugljikovodika „Kozarica“, „Jamarica“ i „Janja Lipa“. Predmetnim zahvatom planirana je izvedba tri nove razradne bušotine na EPU „Lipovljani“ zbog crpljenja ugljikovodika iz ležišta. Bušotina Lip-178 bit će vertikalna, konačne dubine oko 1 300 ± 100 m, bušotina Lip-179 konačne dubine oko 2 700 m ± 100 m te bušotina Lip-180 konačne dubine oko 2 905 ± 100 m. Bušeće postrojenje služiti će za izradu kanala bušotine, a bušenje će se izvoditi rotacijom bušačeg alata uz cirkulaciju bušotine radnog fluida (isplake) u svrhu razrušavanja stijene. Izrada razradnih bušotina podrazumijeva sljedeće aktivnosti: uređenje bušotinskih radnih prostora (u daljnjem tekstu: BRP) bušotina Lip-178, Lip-179 i Lip-180 plato veličine 130 x 100 m za smještaj bušačeg postrojenja; izradu kanala bušotine Lip-178, Lip-179 i Lip-180, privođenje eksploataciji bušotina – uređenjem bušotinskih radnih prostora za pridobivanje nafte veličine 70 x 50 m te opremanje bušotina dubinskom i površinskom opremom za pridobivanje nafte; izgradnju priključnog naftovoda i utisnog plinovoda od bušotine Lip-178 do spoja na bušotinu Lip-46 te priključnih naftovoda i utisnih plinovoda od bušotina Lip-179 i Lip-180 do spoja na bušotinu Lip-82. Osim navedenog, planirana je izgradnja pristupnog puta radi pristupa BRP Lip-178 u duljini od oko 405 m, ukupne širine 5 m i spoj na postojeći makadamski put, izgradnja pristupnog puta duljine oko 92 m, ukupne širine 5 m za Lip-179 koji će se nastaviti na postojeći pristup preko bušotina Lip-80 i Lip-82, a pristup BRP Lip-180 osigurati će se preko postojećeg makadamskog puta koji će se ojačati zbijenim kamenim materijalom.

Ministarstvo je u postupku ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš dostavilo zahtjev (KLASA: UP/I-351-03/19-09/321; URBROJ: 517-03-1-2-20-5 od 13. siječnja 2020. godine) za mišljenje Upravi za zaštitu prirode, Upravi vodnoga gospodarstva i zaštite mora, Upravi za klimatske aktivnosti, održivi razvoj i zaštitu zraka, tla i od svjetlosnog onečišćenja i Sektoru za

održivo gospodarenje otpadom Ministarstva, Upravnom odjelu za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Sisačko-moslavačke županije, Gradu Novska te Općini Lipovljani.

Općina Lipovljani je dostavila Mišljenje (KLASA: 351-03/20-01/01; URBROJ: 2176/13-02-20-3 od 27. veljače 2020. godine) da se za planirani zahvat ne očekuje značajan negativan utjecaj na području Općine Lipovljani. Grad Novska dostavio je Mišljenje (KLASA: 351-01/20-01/1; URBROJ: 2176/04-02-20-3 od 24. veljače 2020. godine) da za planirani zahvat nije potrebna provedba postupka procjene utjecaja na okoliš jer se definiranim zahvatom ne očekuje značajan negativan utjecaj na okoliš. Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Sisačko-moslavačke županije dostavio je Mišljenje (KLASA: 351-04/20-04/01; URBROJ: 2176/01-08/13-20/2 od 31. siječnja 2020. godine) da planirani zahvat neće imati negativan utjecaj na okoliš primjenom propisanih mjera zaštite okoliša i provedbom programa praćenja stanja okoliša te stoga nije potrebno provoditi procjenu utjecaja na okoliš. Sektor za održivo gospodarenje otpadom Ministarstva dostavio je Mišljenje (KLASA: 351-01/20-02/20; URBROJ: 517-03-2-2-20-2 od 10. veljače 2020. godine) da za planirani zahvat nije potrebna procjena utjecaja na okoliš. Uprava vodnoga gospodarstva i zaštitu mora Ministarstva dostavila je Mišljenje (KLASA: 325-11/20-05/20; URBROJ: 517-07-3-1-2-20-04 od 10. veljače 2020. godine) da za planirani zahvat nije potrebna procjena utjecaja na okoliš. Uprava za zaštitu prirode Ministarstva dostavila je Mišljenje (KLASA: 612-07/20-44/24; URBROJ: 517-05-2-2-20-2 od 29. siječnja 2020. godine) da za planirani zahvat nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš i da je planirani zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu. Uprava za klimatske aktivnosti, održivi razvoj i zaštitu zraka, tla i od svjetlosnog onečišćenja Ministarstva dostavila je Mišljenje (KLASA: 351-01/20-02/21; URBROJ: 517-04-2-20-3 od 10. veljače 2020. godine) da su Elaboratom na odgovarajući način obrađene teme klimatskih promjena i kvaliteta zraka te je utvrđeno da nisu potrebne dodatne mjere ublaženja i prilagodbe istima te slijedom navedenog za planirane izmjene zahvata nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš.

Na planirani zahvat razmotren Elaboratom zaštite okoliša koji je objavljen na internetskim stranicama Ministarstva nisu zaprimljene primjedbe javnosti i zainteresirane javnosti.

Razlozi zbog kojih nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš ni glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu su sljedeći:

Tijekom izvođenja građevinskih radova i izrade bušotine može doći do povećane emisije čestica prašine i ispušnih plinova u zrak te se mogu očekivati pojave povećanja razine buke uslijed rada građevinske mehanizacije i strojeva. Navedeni utjecaji bit će lokalnog i privremenog karaktera, te se ne očekuje da će isti pridonositi značajnom povećanju razine buke, emisija u zrak te utjecati na klimatske promjene. Tijekom korištenja zahvata ne očekuje se negativan utjecaj na klimatske promjene. Tijekom izvođenja rudarskih radova planiraju se ugraditi dvije horizontalne baklje za spaljivanje nafte i plina. Budući da se radi o ograničenoj emisiji tijekom kratkog perioda (približno 20 sati rada tijekom izrade i ispitivanja bušotine), neće doći do značajnog negativnog utjecaja na kvalitetu zraka. Zbog ostalih bušotina koje se nalaze na udaljenosti oko 300 m od prvih stambenih objekata, ne očekuju se tijekom radova na lokaciji planiranog zahvata izravni utjecaji na stanovništvo te negativan utjecaj emisija buke na stanovništvo. Ako se prilikom mjerenja razine buke utvrdi da razina buke prelazi propisane granice, primijenit će se dodatne mjere zaštite od buke. Moguće je kratkotrajno opterećenje prometnica zbog nanošenja građevnog materijala i nanošenja zemlje, no kako će se nakon završetka radova sanirati sva eventualno nastala oštećenja na postojećoj prometnoj mreži, zbog slabog intenziteta utjecaj je ocijenjen kao

prihvatljiv. Za praćenje stanja podzemnih voda predviđena je izvedba dva piezometra koji će služiti za definiranje nultog stanja kakvoće podzemnih voda te praćenje kakvoće podzemnih voda tijekom i nakon završetka izrade bušotine. Uzorke vode za analizu planiraju se uzeti iz obuhvatnog kanala prije i nakon završetka izrade bušotine te jednom tijekom izrade bušotine. Za odstranjivanje čestica stijena s dna bušotine planirana je isplaka na bazi vode. U sklopu BRP-a planirana je izrada vodonepropusne isplačne jame dovoljnog kapaciteta za prihvata maksimalne količine radnog fluida (isplake). Bušači fluid se po pročišćavanju i odvajanju krutih čestica od tekućine na vibracijskom situ kontinuirano planira recirkulirati u bušotinu. Kemikalije koje će se koristiti u procesu bušenja bit će skladištene u izdvojenom skladišnom prostoru u metalnim bačvama ispod kojih će se nalaziti metalne tacne kojima će se spriječiti izlijevanje u tlo, a s kemikalijama će se rukovati sukladno uputama u Sigurnosno-tehničkom listu. Gorivo za strojeve bit će smješteno u nepropusnim spremnicima smještenim na armirano-betonskoj podlozi. Tekuća faza iz isplačne jame (preostala nakon razdvajanja krute i tekuće faze) pročišćavat će se pomoću flock jedinice i cisternama odvoziti na Postrojenje za regeneraciju tehnoloških fluida Jamarica. Nakon odvoza tekuće faze, kruta faza planira se solidificirati i neutralizirati te prema planu sanacije, deponirati u isplačnoj jami. Sanitarne otpadne vode prikupljat će se u nepropusnoj sabirnoj jami koju će prazniti ovlaštena osoba. Tijekom korištenja zahvata pridobivena nafta i naftni plin se planiraju otpremati priključnim naftovodima do sabirno-otpremno sustava eksploatacijskog polja „Jamarica“. Planirani priključni naftovodi i utisni plinovodi bit će ukopani u zemlju do propisne dubine, a karakteristika cijevi i način izvedbe radova prilikom njihovog postavljanja onemogućit će curenje nafte i naftnog plina. Nakon završetka polaganja cijevi u izgrađene rovove, rovovi će se zatrpati, a prirodna vegetacija će ponovno zaposjesti utjecano područje. Gospodarenjem nastalim otpadom na lokaciji tijekom izvođenja radova sukladno propisima iz područja održivog gospodarenja otpadom, ne očekuje se značajan utjecaj na okoliš. Najznačajniji nepovoljni utjecaji na tlo očekuju se u fazi izgradnje zahvata, odnosno tijekom uspostave BRP-a, izgradnje objekata, postavljanja opreme te prometovanja mehanizacije, strojeva i vozila i tijekom iskapanja rovova za cjevovode i izgradnje pristupnih putova. Uspostavom BRP-a doći će do uklanjanja plodnog tla na površini oko 2,9 ha za sve tri bušotine, dok će se preostali prostor obuhvata zahvata izrada bušotina površine oko 1,2 ha koristiti za odlaganje iskopanog humusa i zemlje te na toj površini neće doći do uklanjanja tla, ali će ta površina biti izuzeta iz poljoprivredne proizvodnje. Za potrebe iskopa rovova za polaganje cjevovoda izuzet će se dio površine od oko 1,3 ha unutar poljoprivrednog područja. Ovaj će utjecaj biti prostorno i vremenski ograničen, a prestat će nakon završetka izgradnje, odnosno zatrpavanja rovova, nakon čega će se površina privesti prvobitnoj namjeni (poljoprivrednoj proizvodnji), uz poštivanje uvjeta da se ne uzgajaju biljke s korijenjem dubljim od 1 m i uz primjenu agrotehničkih mjera koje ne zadiru u tlo dubinom većom od 0,5 m. Moguće su značajnije emisije ugljikovodika u slučaju nekontroliranog događaja (erupcije) čiji će se rizik primjenom preventivnih mjera svesti na najmanju moguću mjeru. Sustav preventera (BOP), zajedno s ostalom opremom primjenjivat će se za zatvaranje ušća bušotine i omogućavanje kontrole izbacivanja fluida prije nego dođe do erupcije. Pri rukovanju građevinskim strojevima i mehanizacijom može doći do nekontroliranog izlijevanja goriva, maziva i ulja u tlo, no pravilnom organizacijom gradilišta te opreznim i odgovornim rukovanjem strojevima spriječit će se onečišćenje tla. Do nekontroliranog izlijevanja nafte na površinu ili u pripovršinski dio terena može doći uslijed oštećenja ili havarije na nekom od elemenata bušačeg postrojenja, sabirnog ili transportnog sustava nafte. Izrađena je dokumentacija u kojoj su detaljno obrađeni postupci sprječavanja širenja onečišćenja, sanacija i vraćanja zemljišta i vodotoka u stanje blisko prvobitnom. Kako bi se spriječila pojava i širenje požara na lokaciji zahvata, obvezno će se u

zonama opasnosti od požara i eksplozije koristiti neiskreći alat i oprema, sva mehanizacija koju pokreću dizel i benzinski motori postaviti će se izvan zone opasnosti, motori će biti opremljeni iskrolovcem, mjesta pretakališta, bazeni i svi ostali dijelovi prateće infrastrukture gdje će se obavljati manipulacija i tečenje fluida spojiti će se na uzemljenje, a na lokaciji se neće skladištiti zapaljive tvari, niti će se unositi izvori otvorenog plamena. Zahvat se izvodi na dvije odvojene, karakteristične lokacije s obzirom na divljač i lovnu djelatnost okolnoga područja. Lokacija razradne bušotine Lip-179 s pripadajućim pristupnim putem i cjevovodima bit će u potpunosti unutar područja stambenih naselja, tako da se ne očekuje utjecaj na divljač i lovstvo promatranoga područja. U slučaju stradavanja divljači obavjestiti će se lovačko društvo „Srnjak“ i „Jelen“ sukladno propisanoj mjeri 39.a u točki I. izreke rješenja. Razradna bušotina Lip-180 bit će izvedena na poljoprivrednom zemljištu u neposrednoj blizini šumskog područja, koje podržava prisutnost raznih vrsta divljači i na ovom će području doći do negativnog utjecaja koji će se prvenstveno očitovati u rastjerivanju divljači sa šireg područja izvođenja radova (uspostava BRP-a i kopanje rovova za priključni naftovod i utisni plinovod do priključne bušotine Lip-82). Ovaj će utjecaj biti prostorno i vremenski ograničen i nestat će nakon završetka izgradnje zahvata. U noćnom režimu rada bušotine može doći do negativnog utjecaja na divljač uslijed svjetlosnog onečišćenja. Prilikom uspostave razradne bušotine Lip-178 te izgradnje pripadajućeg pristupnog puta i cjevovoda do priključne bušotine Lip-46 također doći će do narušavanja mira u lovištu i rastjerivanja divljači sa šireg područja obuhvata zahvata, ali i do fragmentacije šumskog staništa što će umanjiti bonitetnu vrijednost lovišta za pojedine vrste divljači na ovome području. Ostali utjecaji su isti kao i kod razradne bušotine Lip-180 i prestat će nakon završetka faze izgradnje. Najveći potencijalni negativan utjecaj u fazi korištenja može nastati uslijed neadekvatnog zbrinjavanja otpada koji bi mogao privući divlje životinje. Izgradnjom pristupnog puta kod razradne bušotine Lip-178 postoji mogućnost stradavanja divljači u koliziji s vozilima, no ta je mogućnost vrlo mala s obzirom na male brzine vozila koja će prometnicu koristiti. U slučaju noćnog režima rada bušotina postoji mogućnost negativnog utjecaja svjetlosnog onečišćenja. Osim navedenih, ne očekuju se dodatni negativni utjecaji na divljač i lovstvo promatranoga područja u fazi korištenja zahvata. Samo drugi dio zahvata (uspostava BRP bušotine Lip-178, izgradnja pristupnog puta i polaganje pripadajućih cjevovoda) se nalazi na šumskom području u sastavu šumskogospodarskog područja RH te će se opis utjecaja ograničiti na ovaj dio obuhvata zahvata. Utjecaj na šume u fazi izgradnje prije svega se odnosi na uklanjanje šumske vegetacije (otprilike 1,65 ha šume uređajnog razreda gospodarske sjemenjače kitnjaka u odsjeku 14C za potrebu uspostave BRP-a i izgradnju pristupnog puta te oko 0,55 ha šume uređajnog razreda gospodarske panjače bukve u odsjeku 14D) i to je utjecaj koji se ne može izbjeći. Neće doći do znatnijeg negativnog utjecaja na državne šume u odsjeku 10C s obzirom na to da se priključni naftovod i utisni plinovod polažu sa suprotne strane ceste, a moguć je lokalizirani negativni utjecaj na odsjek privatnih šuma 9A u vidu uspostave radnog pojasa, odnosno moguće sječe rubnih stabala dijela odsjeka koji se nalazi uz županijsku cestu ŽC 3217. Sječom stabala također će doći do fragmentacije šumskog staništa i otvaranja novih šumskih rubova što će promijeniti mikroklimatske uvjete promatranoga područja, a korištenjem mehanizacije i vozila prilikom izgradnje postoji opasnost od širenja invazivnih vrsta i ruderalne vegetacije na promatranom području. Izgrađeni pristupni put predstavlja sekundarnu šumsku prometnicu pa će se njegovo postojanje pozitivno odraziti na otvorenost predmetne gospodarske jedinice, ukoliko se neće ići u njegovo demontiranje (riječ je o makadamskom putu od kamenog materijala bez gornjeg ustroja). U slučaju eksploatacije bušotine, šumsko područje bit će trajno fragmentirano te će postojati opasnost od izbijanja šumskog požara i širenja invazivnih vrsta, no ista se može svesti na prihvatljivu mjeru pridržavanjem svih pozitivnih propisa te primjenom dobre prakse iz domene

šumarstva i naftnoga rudarstva. Pridržavanjem propisanih mjera ublažavanja kako je propisano mjerama 39.a. i 39.b u točki I. izreke rješenja, negativan utjecaj na šume i šumarstvo drugog dijela obuhvata zahvata svest će se na prihvatljivi minimum. Planirani zahvat se ne nalazi u zonama izravnog utjecaja na elemente kulturno-povijesne baštine, stoga se tijekom izvođenja radova ne očekuje utjecaj na iste. Iako se na okolnom prostoru nalaze aktivne bušotine neće doći do značajnih promjena u krajobrazu, a jedino može doći do blagog utjecaja na zaštićeni spomenik žrtvama fašističkog terora koji se nalazi na udaljenosti oko 140 m od lokacije planiranih bušotina. Prvi dio obuhvata planiranog zahvata (izgradnja razradnih bušotina Lip-179 i Lip-180 s konstrukcijom pristupnog puta od Lip-179 do priključne bušotine Lip-82 te pripadajućih priključnih cjevovoda od obaju bušotina do priključne bušotine Lip-82) nalazi se gotovo u potpunosti na stanišnom tipu I.2.1. - Mozaici kultiviranih površina, a tek manji dio (dio cjevovoda u duljini od 200 m od razradne bušotine Lip-180 do priključne bušotine Lip-82 duž Kutinske ulice) na području stanišnog tipa J - izgrađena i industrijska staništa. Drugi dio obuhvata zahvata nalazi se gotovo u potpunosti na šumskom stanišnom tipu, odnosno stanišnim tipovima E.3.1. - Mješovite hrastovo-grabove i čiste grabove šume i E.3.1.5. - Šume hrasta kitnjaka i običnoga graba te manjim dijelom i na stanišnom tipu C.2.3.2. - Mezofilne livade košanice Srednje Europe. Tijekom izgradnje razradnih bušotina Lip-179 i Lip-180 te uspostave BRP-a, doći će do neizbježne prenamjene površine, odnosno gubitka stanišnog tipa I.2.1 - Mozaici kultiviranih površina. Površina prenamjene iznosi 15 122 m² za bušotinu Lip-179 i 15 134 m² za bušotinu Lip-180, pri čemu 13 000 m² za svaku bušotinu zauzima BRP, dok se ostatak odnosi na deponije za odlaganje iskopanog humusa i zemlje i to je utjecaj koji se ne može izbjeći. Također, doći će i do gubitka ovoga stanišnog tipa u iznosu površine potrebne za uspostavu radnog pojasa prilikom iskapanja rova za polaganje cjevovoda te izgradnju kraćeg pristupnog puta od razradne bušotine Lip-179 do priključne bušotine Lip-82. Za potrebu iskapanja rovova za polaganje priključnih cjevovoda (utisnih plinovoda i priključnih naftovoda) bit će potrebno iskopati rov širine 80 cm i ukupne duljine 871 m (141 m od bušotine Lip-179 i 730 m od bušotine Lip-180) pri čemu će se 166 m rova prokopati na području stanišnog tipa J pri čemu zapravo neće doći do prenamjene, budući da trasa naftovoda/plinovoda predstavlja upravo ovaj stanišni tip - antropogeno formirana izgrađena i industrijska staništa. Do prenamjene će, međutim, doći na preostalih oko 664 m trase koja vodi kroz stanišni tip I.2.1 - mozaici kultiviranih površina, pri čemu će se prenamijeniti cca 531 m² ovoga stanišnog tipa. Na drugom dijelu obuhvata zahvata bušotinski radni prostor te trasa pristupnog puta i dio trase priključnih cjevovoda nalaze se na rijetko i ugroženo šumskim stanišnim tipovima E.3.1. - Mješovite hrastovo-grabove i čiste grabove šume te E.3.1.5 - Šume hrasta kitnjaka i običnog graba). Prilikom uspostave BRP-a bušotine Lip-178 doći će do prenamjene oko 1,45 ha stanišnog tipa E.3.1 i oko 0,55 ha stanišnog tipa E.3.1.5., dok će se za izgradnju pristupnog puta trebati prenamijeniti površina od cca 2 020 m², pri čemu treba naglasiti da je s ortofoto snimke vidljivo kako duž trase puta već postoji sekundarna šumska prometnica (vjerojatno traktorski put) pa taj utjecaj neće biti toliko izražen (doći će do sječe manje količine stabala nego što bi došlo pri izgradnji puta kroz nedirnuto šumsko područje). Pristupni put će se priključiti na postojeći makadamski put južno od BRP-a te tu ovaj utjecaj prestaje. Također, trasa iskopa rova za polaganje priključnih cjevovoda do priključne bušotine Lip-46 većinom se polaže duž postojećih prometnica (makadamskog puta od završetka trase pristupnog puta do izlaska na javnu prometnicu, županijsku cestu ŽC3217 te od županijske ceste postojećim šumskim putem do priključne bušotine) te u ovom slučaju neće doći do prenamjene, odnosno značajnijeg utjecaja na ovaj šumski stanišni tip. Do privremene prenamjene doći će i kod stanišnog tipa C.2.3.2 - Mezofilne livade košanice Srednje Europe na površini od oko 168 m² na dijelu gdje trasa cjevovoda napušta županijsku cestu ŽC3217 u pravcu

sjeverozapada te se priključuje na postojeću šumsku prometnicu do priključne bušotine Lip-46. Ovaj će utjecaj, međutim, biti privremen i nestat će nakon završetka faze izgradnje kada će se rovovi zatrpati, a prirodna će vegetacija ponovo zaposjesti utjecano područje. S obzirom na disjunktnost te višestrukost elemenata obuhvata zahvata, u konačnici, može se zaključiti da će u fazi izgradnje doći do prenamjene oko 31 707 m² stanišnog tipa I.2.1. - Mozaici kultiviranih površina, 168 m² stanišnog tipa C.2.3.2. - Mezofilne livade košanice Srednje Europe, 16 520 m² stanišnog tipa E.3.1. - Mješovite hrastovo-grabove i čiste grabove šume te 5 500 m² stanišnog tipa E.3.1.5. - Šume hrasta kitnjaka i običnoga graba. Za vrijeme trajanja eksploatacije svih triju bušotina, doći će do trajne prenamjene 10 500 m² i to 3 500 m² stanišnog tipa E.3.1. - Mješovite hrastovo-grabove i čiste grabove šume i 7 000 m² stanišnog tipa I.2.1. - Mozaici kultiviranih površina. Pristupni put do bušotina će također predstavljati trajnu prenamjenu zemljišta, tako da će doći do prenamjene još 2 020 m² stanišnog tipa E.3.1. (ukupno oko 5 520 m²) i 460 m² stanišnog tipa I.2.1. Rovovi iskopani za polaganje cjevovoda će se zatrpati i okolni će stanišni tip ponovo zaposjesti to područje, tako da u tom slučaju neće biti trajne prenamjene. U slučaju pozitivnog ishoda ispitivanja bušotina, ukupno će se trajno prenamijeniti oko 5 520 m² stanišnog tipa E.3.1 - Mješovite hrastovo-grabove i čiste grabove šume i oko 460 m² stanišnog tipa I.2.1 - Mozaici kultiviranih površina. Uz pretpostavku pridržavanja svih propisanih mjera zaštite okoliša i svih propisa pri eksploataciji ugljikovodika, ne očekuju se utjecaj na sve sastavnice okoliša. Lokacija planiranog zahvata nalazi se izvan područja zaštićenih temeljem odredbi Zakona o zaštiti prirode, a najbliže planiranom zahvatu na udaljenosti oko 3,3 kilometara nalazi se Park prirode Lonjsko Polje. Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine”, broj 80/19) buduće bušotine Lip-179 i Lip-180 s pripadajućim cjevovodima nalaze se unutar područja ekološke mreže, Područja očuvanja značajnog za ptice (POP) HR1000004 Donja Posavina, dok se buduća bušotina Lip-178 s pripadajućim cjevovodima do priključne bušotine Lip-46 ne nalazi unutar područja ekološke mreže. Ciljevi očuvanja ovoga POP područja su 49 vrsta ptica od kojih velika većina (njih 28) boravi na akvatičkim staništima poput močvara, rijeka, jezera, obala rijeka i jezera i sl. kakvih na širem području obuhvata zahvata nema. Od preostalih vrsta, njih 9 naseljava šumska staništa, a četiri vrste naseljavaju vlažna područja prirodnih travnjaka i šumskih rubova kakvih također nema u široj okolici obuhvata zahvata. Od navedenih ciljeva očuvanja, na području obuhvata zahvata moguća je potencijalna prisutnost sljedećih ciljnih vrsta ovog područja ekološke mreže: eje livadarke (*Circus pygargus*), kosca (*Crex crex*), rusog svračka (*Lanius collurio*), sivog svračka (*Lanius minor*), crvenonoge vjetrovke (*Falco vespertinus*) i pjegave grmuše (*Sylvia nisoria*). Ne očekuje se da će se bilo koja od tih vrsta gnijezditi ili zadržavati na području obuhvata izgradnje razradne bušotine Lip-179 koja se nalazi unutar naselja u području pod velikim antropogenim utjecajem, a eventualni negativni utjecaji uspostave BRP-a bušotine Lip-180 te izgradnje pripadajućih cjevovoda u smislu rastjerivanja ptica bit će i vremenski i prostorno ograničeni te samim time negativan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost ovoga područja ekološke mreže nije značajan. Uzimajući u obzir u Elaboratu izvršenu analizu potencijalnih utjecaja, zaključeno je da pridržavanjem uvjeta i mjera koje će izdati nadležna tijela u postupcima izdavanja potrebnih odobrenja, planirani zahvat neće imati negativnih utjecaja na sastavnice okoliša i prirode te sa stajališta sektora zaštite prirode nije obvezna provedba procjene utjecaja na okoliš. Uzevši u obzir navedeno, kao i karakteristike zahvata, prethodnom ocjenom može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost navedenog područja ekološke mreže i nije potrebno provesti Glavnu ocjenu.

Točka **I.** ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno članku 81. stavku 1. i članku 90. stavku 6. Zakona o zaštiti okoliša te članku 24. stavku 1. i članku 27. stavcima 1. i 3. Uredbe ocijenilo, na temelju dostavljene dokumentacije (Elaborata) i mišljenja nadležnih tijela, a prema kriterijima iz Priloga V. Uredbe, da planirani zahvat neće imati značajan negativan utjecaj na okoliš uz primjenu mjera zaštita okoliša i provedbu programa praćenja stanja okoliša propisanih u točki **I.** i stoga nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.

Točka **II.** ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno odredbama članka 90. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša i članka 30. stavka 9. Zakona o zaštiti prirode u okviru postupka ocjene o potrebi procjene provelo prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu te isključilo mogućnost značajnijeg utjecaja na ekološku mrežu i stoga nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Točka **III.** ovoga rješenja, rok važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 3. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka **IV.** ovoga rješenja, mogućnost produženja važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka **V.** ovog rješenja o obvezi objave rješenja na internetskim stranicama Ministarstva, utvrđena je na temelju članka 91. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Zagrebu, Avenija Dubrovnik 6, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom Upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba na zahtjev i ovo rješenje naplaćena je državnim biljezima sukladno Zakonu o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 115/16) i Tarifi br. 2.(1) Priloga I. Uredbe o Tarifi upravnih pristojbi („Narodne novine“, broj 8/17, 37/17, 129/17, 18/19, 97/19 i 128/19).

DOSTAVITI:

INA, d.d., Avenija Većeslava Holjevca 10, 10000 Zagreb (**R!**, s povratnicom)

